

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

ve dvoře. Vlastní stavba proběhla bez řádného ohlášení, naštěstí však není podsklepena, pouze uliční trakt je zčásti plošně mírně zapuštěn. V řezech P1–P3 v blízkosti zmíněného uličního traktu byla zachycena vrstva 107 s nálezy 15. století; byla vytvořena na původním povrchu dvora. Překrývaly ji novověké úpravy (obr. 93: 3, 96).

Rudolf Procházka

Literatura

- Procházka, R. 1999: Modřice (okr. Brno-venkov), trať Za humny, *Přehled výzkumů* 41, 144–145.
Procházka, R. 2001: Modřice (okr. Brno-venkov), Prusinovského ulice, *Přehled výzkumů* 42, 219–220.
Procházka, R. 2003: Počátky jihomoravských měst a etnické změny, *Archaeologia historica* 28, 267–295.
Procházka, R. 2004: Modřice (okr. Brno-venkov), *Přehled výzkumů* 45, 213

Resumé

Modřice (Bez. Brno venkov), Benešova Str., Kónskr. N. 165, Parz. N. 12, 13. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung- Markt. Rettungsgrabung.

Auf dem NW Rand des historischen Siedlungskernes wurden auf der Baustelle eines Familienhauses einige neuzeitliche, als auch eine Grube des 15. Jahrhunderts festgestellt.

Modřice (Bez. Brno venkov), Masarykova Str., Kónskr. N. 132, Parz. N. 683/1. Neuzeit. Siedlung- Markt. Rettungsgrabung.

Auf dem N- Rand des historischen Siedlungskernes wurden auf der Baustelle eines Familienhauses einige neuzeitliche Gruben dokumentiert.

Modřice (Bez. Brno venkov), Platz náměstí Svobody, Kónskr. N. 77–78, Parz. N. 350, 351. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung- Markt. Rettungsgrabung.

Auf dem O-Rand des historischen Siedlungskernes wurden auf der Baustelle eines Mietshauses eine Schicht aus dem 15. Jahrhunderts dokumentiert.

Modřice (Bez. Brno venkov), Prusinovského Str., Parz. N. 177/1, 178/2. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung- Markt. Rettungsgrabung.

Auf dem SÖ-Rand des historischen Siedlungskernes wurden auf der Baustelle eines Familienhauses Gruben des 15.–19. Jahrhunderts, als auch Rest eines undatierten, möglicherweise urzeitlichen Ofens dokumentiert.

MOHELNICE (okr. Šumperk)

Olomoucká ulice, parc. č. 452/1. Vrcholný středověk-novověk. Sídliště. Záchraný výzkum.

Při archeologickém dohledu (září 2006 – VM Šumperk) hloubení obvodových základových pasů stavby školní tělocvičny při obchodní akademii (inv. Olomoucký kraj) na pozemku parc. č. 452/1, na ul. Olomoucké, cca 0,5 km jižně od historického jádra města Mohelnice (poloha – ZM 1 : 10 000 (list 14-43-19): 391:338, 395:338, 395:335 a 391:335; 271-272 m n. m.) byl v SV části stavby zdokumentován relikt pece. Dest-

rukce objektu začínala v hloubce cca 130 cm od současné úrovně povrchu, pod souvrstvím navážek. Kopule byla zaklenuta ze silně přepálených cihel. Výplň pece tvořily fragmenty kopule – zřejmě cihly dořada přepálené a spečené. Zlomky cihel měly rozměry 13 × 7 × ? cm, snad gotického typu. Stěny byly téměř kolmé o síle cca 10 cm; dno rovné, dobělava vypálené. Rozměry – šířka cca 50 cm, výška cca 30 cm. Jedinými archeologickými nálezy byly zlomky cihel, jež by mohly objekt datovat pravděpodobně do období vrcholného středověku.

V JZ části půdorysu stavby byla v J stěně patky B v hloubce cca 100 cm zachycena vrstvička černé hlíny promísené kaménky. Jedná se pravděpodobně o původní středověký terén; nad zjištěnou vrstvou byly konstatovány náplavy potoka, níže silně jílovitá spraš. Vzhledem k absenci archeologických nálezů není možné zjištěnou kulturní vrstvu blíže datovat.

Zmiňovaná stavba tělocvičny se nachází zhruba napůl cesty mezi původní slovanskou osadou z 10.–1. pol. 13. stol. (archeologický výzkum viz Goš 1973; 1975), ležící v nivě potoka Újezdky, a historickým jádrem pozdějšího města, založeného na nedaleké vyvýšenině (farní kostel se v Mohelnici připomíná již v roce 1247, viz Melzer – Schulz 1993, 354–355).

Vladimír Goš, Jakub Halama

Literatura

- Goš, V. 1973: Slovanská osada v Mohelnici, *Archeologické rozhledy* 25, 371–380.
Goš, V. 1975: Osada hrncířů v Mohelnici, *Archeologické rozhledy* 27, 338–341.
Melzer, M., Schulz, J. (eds.) 1993: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk.

Resumé

Mohelnice (Bez. Šumperk). Olomoucká Str., Parz. Nr. 452/1. Spätmittelalter-Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MORAVSKÝ PÍSEK (okr. Hodonín)

Velkomoravská ulica. Novovek. Sídliško. Záchraný výzkum.

V priebehu mája 2006 uskutočnil Archeologický ústav AV ČR Brno, v. v. i., pracovisko Mikulčice, záchraný archeologický výzkum v intraviláne obce Moravský Písek. Vo výkopych realizovaných v súvislosti so stavbou cesty „II/427 Moravský Písek-Průtah v km 0,700–2,000“ sa narušilo osem novovekých sídliskových objektov. Na základe nálezov boli rámcovo datované do 17.–19. storočia. Všetky objekty sa zachytili v celom pôdoryse, na dne výkopu pre podklad cesty, v pieskovom podloží. Výnimkou je len objekt č. 2, ktorý bol narušený recentným výkopom (kanalizáciou). Išlo o zahĺbené objekty nepravidelného tvaru. Výplň objektov tvorila tmavá hlinito-piesčitá zemina, ktorá obsahovala drobné kamene a úlomky tehál. Vo výplni objektov sa nachádzala novoveká keramika, sklo, fragmenty kovových predmetov (súčasti odevu) a zvieracie kosti.

Marek Hladík, Jaroslav Škojec

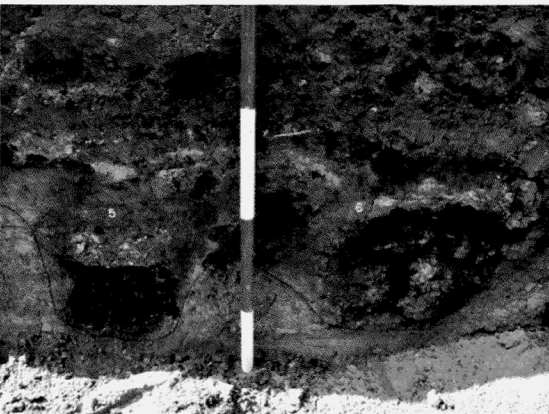
Resumé

Moravský Písek (Bez. Hodonín). Velkomoravská Straže. Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MRAMOTICE (okr. Znojmo)

Intravilán obce. Doba středo-mladohradištní? Sídliště (železářské pece). Záchraný výzkum.

V rámci dlouhodobě sledované severní větve kanalizace Přímětice – Plenkovice – Mramotice – Kravsko – Žerůrky se podařilo na jižním okraji intravilánu Mramotic nalézt rozsáhlý výrobní objekt s pozůstatky 8 železářských pecí (obr. 97). Celý komplex se nepodařilo prozkoumat, jeho část odkrytá v rýze kanalizace měla minimální rozměry 4 × 2 m. Nístěje peci byly zahloubeny do spraše, případně skalního podloží, a byly vyplněny menšími, ale i velkými kusy železářské strusky se zbytky vápence. Nejtěžší kus strusky vážil kolem 10 kg (obr. 98). Keramický materiál, který by nález přesněji datoval, se nepodařilo nalézt; podle dispozice a velikosti pecí ho můžeme datovat do průběhu raného středověku. V těsném okolí místa nálezů jsou doloženy zdroje železné rudy a zanik-

Obr. 97. Mramotice. Profily železářskými pecemi 5 a 6. Mramotice (Bez. Znojmo). Gesamtansicht der Schnitte der Eisenöfen Nr. 5 und 6.

Obr. 98. Mramotice. Železná struska v peci 3. Mramotice (Bez. Znojmo). Eisenschlacke im Eisenofen 3.

lý lom na vápence, který fungoval do novověku. Nález se nachází na ČR 34-11-16 v měřítku 1 : 10 000 v okolí bodu 27 mm od západní sekční čáry a 186 mm od jižní sekční čáry, v nadmořské výšce 330 m n. m.

Zdeněk Čížmář

Resumé

Mramotice (Bez. Znojmo). Mittlere/spätere Burgwallzeit? Siedlung. Eisenofen. Rettungsgrabung.

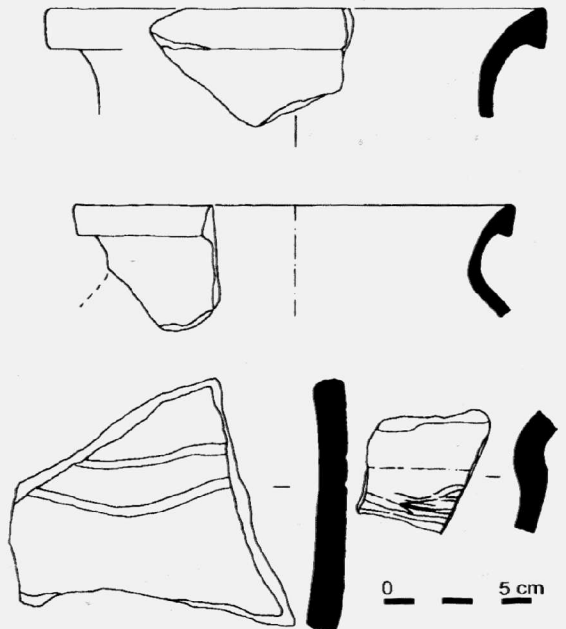
MUTĚNICE (okr. Hodonín)

Ulice Masarykova – Strmá. Středověk. Sídliště. Záchraný výzkum.

V souvislosti se stavbou vodovodu byly dokumentovány 3 pozitivní archeologické situace. První z nich se nacházela přibližně uprostřed návsi před budovou základní školy, v místech křižovatky ulic Masarykova a Úvoz. Vrstvy s archeologickými nálezy byly dokumentovány na jihovýchodním profilu. Keramika ze 14.–15. století se nacházela již v hloubce 70 cm.

Druhá situace byla zachycena v jižní části Masarykovy ulice před domem čp. 1120. Souvrství obsahovalo nálezy keramiky ze 13.–14. století (obr. 99).

Poslední situace se nacházela v bezejmenné uličce na jihovýchodním okraji obce, východně od křížení ulic Strmá a Farní, v prostoru za domem st. p. č. 754. V protlakové jámě byl dokumentován profil vysoký až 2,6 m (obr. 100). Z vrstev byl získán keramický materiál ze 14.–17. století. Jedná se o důležitý dokumentační bod pro poznání vývoje prostoru nad Strmou ulicí, nedaleko farního kostela sv. Kateřiny. Udušaná podlaha (vr. 10) v hloubce 2,1 m pod současným terénem svědčí o výrazných výškových změnách.

Obr. 99. Mutěnice. Situace 2, výběr keramiky z vrstvy 5. Mutěnice (Bez. Hodonín). Die Lage 2, Auswahl der Keramik aus der Schicht 5.